

- 1921 р. / В. Чехівський // ЦДАВО України, ф. 3984, оп.1, спр.58, арк. 22.
49. Про рух українського народу до освіти: промова Володимира Чехівського на відкритті Кам'янець-Подільського народного українського університету // Україна. Щоденна газета. – Кам'янець-Подільський. – 1919, 4 (22) листоп.
50. Чехівський В. Дії святих апостолів (висвячення) та праці Іоанна Златоуста з цього питання: машинопис рецензії на: Полное собрание творений Святого Отца Іоанна Златоуста. / В. Чехівський. – СПб. : Изд. СПб Духовной Академии, 1903. – Т. IX. // ЦДАВО України, ф. 3984, оп.3, спр.561, арк. 87-95.

Afford to compile a list of scientifically-theological heritage of the chief of the government of Directory, Ukrainian Blagovisnyk and the chief of the ideological commitment UAPT's, the first rector of Kamyanets'-Podil'skyi institute of national education, Volodymyr Chehivskiy (1876-1937) is made in the article.

Key words: scientist, theologist, bibliography, Volodymyr Chehivskiy.

УДК 012(477.43)''19''(09)

*Л.А. Іваневич, В.С. Іваневич,
м. Хмельницький*

До бібліографії праць Костя Копержинського

В статті висвітлено деякі біографічні аспекти та подано найбільш повний список опублікованих і рукописних праць зnanого українського історика літератури і театру, літературознавця, етнолога і бібліографа, завідувача бібліотеки історико-філологічного факультету і приват-доцента кафедри історії української літератури Кам'янець-Подільського інституту народної освіти (1921-1922), подолянина Костя Копержинського (1894-1953).

Ключові слова: бібліотека, бібліографія, Кость Копержинський, Поділля.

Історичні події безпосереднім чином впливають на долю та діяльність кожної людини й великою мірою визначають усе її життя. Одним з яскравих представників української науково-педагогічної

інтелігенції Поділля 20-х – 50-х рр. ХХ ст. був Кость Копержинський, який в роки тотального комуністичного режиму пройшов важкий та суперечливий життєвий шлях, пережив усі складнощі та незгоди цього трагічного для українського народу часу.

Хоча історіографія наукової, літературознавчої спадщини, етнографічної і громадсько-просвітницької діяльності подолянина Костя Копержинського (1894-1953) охоплює відрізок часу – з 20-х рр. ХХ і до початку ХХІ ст., проте дослідження життєвого шляху, науково-педагогічної спадщини і творчих здобутків ученого, історика літератури і театру, літературознавця, етнолога та його суспільно-культурної діяльності майже не проводилося й обмежувалося оприлюдненням нечисленних переважно стислих біографічних розвідок українських істориків та краєзнавців Г.Сафонова (1964) [1], Є.Назаренка (1972, 1993-1998, 2003-2004) [2-11], М.Гуменюка (1984) [12], Л.Савенок (1994) [13], І.Данілова (1995) [14], О.Дручек і Л.Савенок (2005) [15]. Фрагментарні дані про творчу спадщину вченого в своїх працях подали Ю.Філь (1927) [16], В.Мацько (1991, 1997) [17; 18], Л.Баженов (1993) [19], а також – “Звідомлення Товариства дослідників української історії, письменства та мови у Ленінграді за перше п’ятиріччя (1922-1926)” (1927) [20] та інші [21, с.162, 166; 22; 23]. Уривчасті біографічні дані й списки його праць подали “Історія Академії наук УРСР” (1967) [24, с. 401], “Історія української літератури” (1971) [25, с. 19], “Історія Академії наук України. 1918-1923: документи і матеріали” (1993) [26, с. 384-385, 540], “Історія Національної Академії наук України. 1929-1933: документи і матеріали” (1998) [27, с. 77, 104], короткі статті-гасла – енциклопедично-довідкові видання: “Українська літературна енциклопедія” (1990) [28], “Енциклопедія Українознавства-II” (1994) [29], “Мистецтво України: Біографічний довідник” (1997) [30], “Вікіпедія” [31] та інші.

Всі ці праці про життя і діяльність Костя Копержинського створили підґрунтя для поглибленого вивчення його творчої спадщини в час розбудови Української незалежної держави, адже в період демократизації й ліквідації цензурних та ідеологічних перешкод відродився справжній науковий і пізнавальний інтерес до визначних особистостей подільського краю, зокрема й Костя Копержинського.

Тим більше, що окремі напрями його діяльності й досі залишаються малознаними і вимагають спеціальних досліджень, які, на жаль, відсутні. Варто зауважити, що особистий архів ученого налічує 777 справ [32], в яких є не лише матеріали про творчу і службову діяльність Костя Копержинського, але й низка цікавих наукових

рукописів з історії української, білоруської, болгарської, російської і чеської літератур, з мовознавства, етнології і фольклору України. На жаль, вони й досі належним чином не опрацьовані українськими дослідниками.

Український і російський літературознавець, історик української літератури і театру, фольклорист, етнограф, бібліограф, член Ленінградського товариства дослідників історії, письменства та мови, співробітник Комісії давнього українського письменства, етнографії ВУАН та Історичних установ [31] Кость Копержинський народився 23 жовтня (4 листопада – ст.ст.) 1894 року в селі Глібів (нині – Новоушицький район), у сім'ї місцевого священика. Закінчив Кам'янецьку чоловічу гімназію, слов'яно-руський відділ історико-філологічного факультету Петроградського університету з відзнакою (1914-1918).

З 1918 – учитель місцевої школи Кам'янця [14, с. 391-392], невдовзі – викладач університетської гімназії для дорослих [33, арк.31], 1920 – дійсний член історико-філологічної секції наукового товариства при Кам'янець-Подільському університеті, того ж року – професорський стипендіат по кафедрі історії української літератури [14, с. 392] і завідувач бібліотеки історико-філологічного факультету, читав спецкурс з української літератури в університеті [6; 11, с. 300]. У липні 1921 року успішно склав іспит на магістерське звання й обраний приват-доцентом по кафедрі історії української літератури Кам'янець-Подільського інституту народної освіти [14, с. 392], читав лекції з філології і літературознавства в інституті та на педагогічних курсах [6]. Наприкінці 1922 року – частину кафедр в інституті було ліквідовано, і Копержинського звільнено через скорочення штату.

1923 року – переїхав до Петрограда, де продовжив викладацьку діяльність [6; 14, с. 393] спочатку в середній школі, згодом – на робітфаці при естонському педінституті [6; 11, с. 301]. Водночас займався науковими дослідженнями, став членом, а пізніше секретарем петроградського Товариства дослідників української історії, літератури і мови [2; 6].

З вересня 1925 р. – викладав курси історії революційного руху, етнології, історії української мови і літератури в Одеському інституті народної освіти, був членом Одеської комісії краєзнавства та Одеського наукового при ВУАН товариства [15, с. 204], одночасно в 1926-1928 рр. – завідував українським відділом (кабінетом) Центральної наукової бібліотеки, очолював Одеське бібліографічне товариство [6; 11, с. 301], викладав українську мову та українознавство на численних педагогічних курсах, в гуртках українізації

для викладачів і співробітників вузів Одеси, робітників закладів культури тощо [32, арк. 2-3]. Активно працював з подільськими краєзнавцями [6; 16, с. 10], в 1925-1926 рр. – керівник історично-філологічної секції Кам'янець-Подільського наукового при ВУАН товариства [16, с. 94].

1928 року – його обирають дійсним членом науково-дослідної кафедри історії України при ВУАН у відділі примітивної культури і народної творчості [3; 6; 11, с. 301], і він на запрошення академіка М.С. Грушевського переїжджає до Києва, де в листопаді 1928 р. секретарює на зборах колективу ВУАН, скликаних з приводу викриття Спілки Визволення України, виступає проти М. С. Грушевського, проте це не врятувало його від подальших репресій [31]. Керував Комісією нової історії, читав для аспірантів курс порівняльної етнографії в зв'язку з історією слов'ян, у 1930-1933 рр. – дійсний член київської філії Науково-дослідного інституту Т.Шевченка (нині – Інститут літератури ім. Т.Шевченка НАНУ), керівник секції літератури феодальної епохи та фольклору, керівник бібліографічної комісії і секції методики та історії літературної критики, одночасно співробітник кафедри етнографії ВУАН, консультант Всенародної бібліотеки України (нині Національна бібліотека України імені В.Вернадського НАНУ) [15, с. 205]. Разом з академіками М.Грушевським і В.Гнатюком, К.Грушевською, Г.Житецьким, К.Квіткою, О.Косач, О.Курило, М.Недужою, Є.Сіцинський, Ю.Філем та іншими був членом і учасником Культурно-історичної комісії, Комісії історичної пісенності та Кабінету примітивної культури [21, с. 165-166].

У серпні-вересні 1929 р. почалися арешти співробітників Академії наук, і над К. Копержинським нависла загроза арешту [3; 6; 11, с. 301]. Так, на засідання комісії по чистці апарату ВУАН 6 серпня 1930 р. зазначалося: “Копержинський Кость Олександрович, 36 років. Освіта вища. Батько був попом. В ВУАН тимчасово виконував обов'язки штатного наукового співробітника при Катедрі М.С. Грушевського. Зараз на посаді дійсного члена Київського інституту ім. Шевченка” [27, с. 104]. 1933 року виїхав з України і влаштувався співробітником Інституту антропології та етнографії в Ленінграді [3]. І все ж навіть це його не врятувало 1934 року був заарештований і в березні засуджений за “Справою Російської національної партії” (“Справа славистів” – начебто відомі вчені-гуманітарії Москви та Ленінграда створили контрреволюційну організацію РНП та готувалися здійснити державний переворот) до двох років виправних робіт у концентраційному таборі [22].

Відбувши термін покарання, у 1936-1937 рр. – працював учителем російської мови в селі Малоархангельське Курської області

[3], у 1937-1945 рр. – викладав, а пізніше завідував кафедрою російської літератури в Іркутському педінституті [6; 11, с. 302; 22]. З 1945 р. – професор кафедри слов'янської філології Ленінградського університету [3; 5; 7; 22].

Помер Кость Копержинський у Ленінграді 18 березня 1953 р., не доживши до своєї реабілітації в 1956 [3; 5; 6; 7], за іншими даними – у 1960 р. [14, с. 393].

Визнання заслуг Костя Копержинського перед українським суспільством як історика української літератури, літературо– і театрознавця, етнолога відбулося в історіографії ще при його житті. Однак повернення доброї пам'яті про подольчанина пройшло тернистий шлях через неординарність, суперечливість постаті Костя Копержинського, багатогранність його особистості. Досить важливим джерелом для вивчення його творчості, науково-педагогічних і громадсько-просвітницьких позицій у контексті суспільного та краєзнавчого руху України, у т.ч. Поділля в 20–50-ті рр. ХХ ст., є уся його науково-літературна спадщина [Додаток А], значна частина якої присвячена історії української літератури, літературознавству, етнології України і Поділля. Так, лише 1920 року він підготував до видання 5 наукових праць [14, с.392], 1921 – ще 5 [14, с. 392], у 1923-1925 рр. – зробив більше десяти доповідей на засіданнях Товариства дослідників української історії, письменства та мови в Ленінграді, опублікував більше 30 наукових праць [15, с. 204], протягом 1929-1933 рр. видрукував не менше 15 статей, оглядів, рецензій і повідомлень, виголосив кілька доповідей в академічних установах і підготував для публікації низку праць. Загалом же опублікована і рукописна українознавча спадщина Костя Копержинського “нараховує понад 50 праць з історії, культурології, літературознавства, історії літератури і театру, бібліографії та етнології” [15, с. 205]. Правда, краєзнавець І.Данілов стверджує, що перу дослідника належать “сотні друкованих праць” [14, с. 391], що поки що нічим не підтверджується.

Таким чином повернення Україні імені Костя Копержинського неможливе без ґрунтовного вивчення всієї багатогранної спадщини знаного вченого, осмислення його науково-дослідницької і громадсько-просвітницької діяльності. Лише за таких умов можливий відхід від заідеологізованих міфів і неупередженої оцінки внеску цієї особистості в розвиток історії української літератури, літературо– і театрознавства, бібліографії та етнології, що й дозволить намітити подальші напрями роботи над аналізом його наукової і творчої спадщини.

Список праць Костя Копержинського*:

1. Аналіз розвитку української літератури на Поділлі у першій половині XIX ст. Доповідь на засіданні Товариства дослідників української історії, письменства та мови у Ленінграді. 1923-1925. [20]**
2. Бібліографічний огляд українського літературознавства, критики й театру // Україна. – 1927. – Кн. 3.
3. Бібліографічний огляд українського літературознавства, критики й театру // Україна. – 1928. – Кн. 3.
4. Бібліографічний огляд українського літературознавства, критики й театру // Україна. – 1929. – Кн. 6.
5. Бібліографічні уваги до історії української книги в Одесі 80-90 рр. XIX ст. // Праці Одеської центральної наукової бібліотеки. – Одеса, 1926 (1927) [22]**
6. Господарчі сезони. З історії новорічного циклу. Машинопис // Інститут рукописів НБУ ім. В.Вернадського НАН України. – Ф.Х., № 30844. – 47 арк.
7. Господарчі сезони у слов'ян, (1927) [22].**
8. Громадсько-політична тактика М. Драгоманова у 60-х і в першій половині 70-х рр. // Україна. – 1930. – січ.-лют., берез.-квіт. – № 39-40; Окр. вид. – Одеса, 1928.
9. До історії цензури й тексту творів Мих[ихайла] Коцюбинського: “П’ятизлотник” і “На віру” // За сто літ.: матер. з громад. і літ. життя України XIX і початків XX століття / за ред. М.Грушевського. – Х.; К., 1928. – Кн. 2.
10. До системи поняттів часу у слов'ян. – Одеса, 1928.
11. Драматичні елементи в українській обрядовій поезії: вступна лекція до Кам'янець-Подільського університету (1922), рукопис значно доповненої розвідки (1923) // Відділ рукописів Російської національної бібліотеки (Санкт-Петербург) (далі – ВР РНБ), ф. 1006.
12. З історії театру на Чернігівщині (1750-1830) // Чернігів і Північне Лівобережжя : наук. зб. – Чернігів, 1927 (1928).
13. Замітки про перше видання Почаївського Богогласника (1921) // ВР РНБ, ф. 1006.
14. Лекції словенськіє Златоустого отъ бесѣдъ евангелскихъ отъ иерея Наливайка выбраніє // Сборник на честь академика Соболевского. – Одеса, 1928.
15. Листи М. Драгоманова до Ол. Скребицького з 1886-1889 років // Україна. – 1930. – № 41, трав.-черв.
16. Літературна доля легенди про “пана Твардовського” на українському ґрунті [1923] // ВР РНБ, ф. 1006.

17. М.Ф. Комаров у суперечках з цензурою наприкінці 80-х і на початку 90-х років // Україна. – 1929. – № 38, груд.
18. Магічно-акробатичні і пантомімічні вистави на Україні в другій половині XVIII – на початку XIX ст. // Україна. – 1924. – Кн. 3. – С. 53-61; ІР НБУ, Ф.Х., № 330881.
19. Митці в творах В. Винниченка (1921) // ВР РНБ, ф. 1006.
20. Мова та письмо життя св. Теклі XI ст. Студія. Рукопис (1917) // ВР РНБ, ф. 1006.
21. Можливо ли в скромной доле приносить пользу обществу?: твір на атестат зрілості гімназиста 8-го класу Кам'янецької чоловічої гімназії. Рукопис (1913). [33]**
22. Музичне життя на Чернігівщині в другій половині XVIII та на початку XIX ст. // Чернігів і Північне Лівобережжя : наук. зб. – Чернігів, 1927. – Т. XXVI.
23. Нові матеріали до історії української літератури 20 – 50-х років XIX ст. // Буяння : альманах. – Кам'янець-Подільський, 1921. – Ч. 1.
24. Обжинки: обряди збору врожаю слов'янських народів нової доби розвитку. – Одеса, 1926.
25. Обряди збору врожаю в слов'янських народів у найдавнішу добу розвитку : доп. на засіданні іст.-філол. секції Кам'янець-Подільського Наукового при УАН товариства 12 липня 1925 р. [16]**
26. Огляд видань Одеського наукового при ВУАН товариства // Записки Українського бібліографічного товариства в м. Одесі. – Одеса, 1928. – Ч. 1. – С. 37.
27. Огляд розвитку українського театру : доповідь на засіданні Товариства дослідників української історії, письменства та мови у Ленінграді. 1923-1925 [20; 34, арк.3-4].**
28. Огляд розвитку української літератури на Поділлі у першій половині XIX ст. 1923-1925 рр. : доп. на засіданні Товариства дослідників української історії, письменства та мови у Ленінграді. 1923-1925 [20; 34, арк.3-4].**
29. Особливості клубної роботи влітку (1928) [22].**
30. Острозька друкарня в Острозі та в Дермані після Берестейської унії (1596 р.), її видання та діячі [Дам'ян Наливайко (кінець XVI – початок XVII ст.)]. // Бібліологічні вісті. – 1924. – № 1-3, січ.-берез. – С. 68-81.
31. Питання про наукову постановку справи вивчення побуту (1928) [22].**
32. Підручник з піітики Подільського Археологічного музею (1921) // ВР РНБ, ф. 1006.

33. Послання до земляків Тараса Шевченка : академічна промова про творчість Кобзаря на Шевченковому святі в університеті 9 березня 1922 р. // ВР РНБ, ф. 1006.
34. Про генезу “послання” до мертвих і живих : наук. доп. на святі відзначення Шевченківських днів в університеті 9 березня 1922 р. // Червона правда. – 1922. – 11 берез**.
35. Рецензія на книгу професора А.Білецького “Старий театр в Росии” // ВР РНБ, ф. 1006.
36. Рецензія на поему І. Дніпровського “Донбас” (1921) // ВР РНБ, ф. 1006.
37. Спомини про академіка М.Сумцова : доповідь на засіданні Товариства дослідників української історії, письменства та мови у Ленінграді. 1923-1925 [20].**
38. Статті-огляди подій на фронтах громадянської війни та політику уряду УНР часів Директорії // Село. – Кам'янець-Подільський. – 1919 [11, с. 300].**
39. Студія про мову та письмо життя св. Теклі XI ст. Доп. та перероб. (1921) // ВР РНБ, ф. 1006.
40. Творчість Достоевського під поглядом загальної теорії творчої еволюції (1921) // ВР РНБ, ф. 1006.
41. Театр і музика на Чернігівщині : доп., заслухана в засіданні Історичної секції ВУАН. 1925 р. [21, с. 162].**
42. Театральне та музичне життя на Поділлі наприкінці XVIII та перші три десятиліття XIX століття. – Одеса, 1926.
43. Українська комічна опера з початку XIX в. у зв'язку з французькою та московською. Рукопис // ВР РНБ, ф. 1006.
44. Українське наукове літературознавство за останнє десятиліття 1917-1927 рр. – Одеса, 1928. – (Перевидано. – К., 1929).
45. Українське наукове літературознавство за останні 10 років. 1917-1927 рр. : огляд // Студії з історії України науково-дослідної кафедри історії України в Києві. На пошану акад. Михайла Грушевського. – К., 1928. – Т. II; Окреме видання. – К.: ВУАН, Науково-дослідча кафедра історії України, 1929. – 34 с.
46. Український письменник XVI століття Василь Суразький. Доп. та перероб. // Науковий збірник. – Одеса, 1925 (1926). – Т. XXI.
47. Український письменник XVI століття Василь Суразький: реферат, рукопис (1917) // ВР РНБ, ф. 1006.
48. Український фольклор сільськогосподарських робітників: рукопис (1945) // ВР РНБ, ф. 1006.
49. Яфетична теорія та її значення для етнології [21, с. 162].**

* збережено мову документів

** подано посилання на джерело згадування праці

Список використаних джерел

1. Сафонов Г.И. К.А. Копержинский: (К 10-летию со дня смерти)/ Г. И. Сафонов // Славянская филология : сб. ст. – Ленинград, 1964. – С. 130-135.
2. Назаренко Є. Вчений з Глібова / Є. Назаренко // Радянське Поділля. – 1972. – 8 квіт.
3. Назаренко Є. З листопада – 110 років від дня народження Костя Копержинського / Є. Назаренко // Моя газета +. – 2004. – 4 листоп.
4. Назаренко Є. Кость Копержинський // Кам'янець-Подільський вісник. – 1997. – № 40 (138). – 27 верес. – С. 7.
5. Назаренко Є. Кость Копержинський / Є. Назаренко // Прибузька зоря. – 1996. – 25 січ.
6. Назаренко Є. Кость Копержинський. До 100-ліття від дня народження / Є. Назаренко // Подільські вісті. – 1994. – № 128, 5 листоп. – С. 4.
7. Назаренко Є. Примхлива доля вченого / Є. Назаренко // Наддністрянська правда. – 1993. – 27 жовт.
8. Назаренко Є. Професор Копержинський / Є. Назаренко // Час. – 1998. – 24 січ.
9. Назаренко Є. Свято Цецери в Миньківцях в оцінці Костя Копержинського / Є. Назаренко // Моя газета +. – 2003. – № 40(138), 16 жовт.
10. Назаренко Є. Свято Цецери в Миньківцях в оцінці Костя Копержинського / Є. Назаренко // Моя газета +. – 2003. – № 41(139), 23 жовт.
11. Назаренко Є.Д. Кость Копержинський / Є. Д. Назаренко // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження: наук. зб., присвячений 400-річчю від дня народження Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 1995. – С. 300-302.
12. Гуменюк М.П. К.С. Копержинський – бібліограф і книгознавець / М. П.Гуменюк // Формування і використання бібліотечних фондів. – К., 1984. – С. 114-121.
13. Савенок Л.А. К. Копержинський і Одеса (До 100 річчя з дня народження вченого) /Л. А. Савенок// Одесі – 200 : матер. міжнар. наук. конф. – Одеса, 1994. – С. 30-32.
14. Данілов І.В. Костянтин Копержинський. Забуте ім'я / І. В. Данілов // Матер. ІХ-ої Подільської іст.-краєзн. конф. присвяченої 50-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. – Кам'янець-Подільський, 1995. – С. 390-393.

15. Дручек О.В. Українознавець з Поділля / О. В. Дручек, Л. А. Савенюк // Українська біографістика : зб. наук. праць. – К., 2005. – Вип. 3. – С. 202-207.
16. Філь Ю. До історії Кам'янець-Подільського Наукового при Всеукраїнській академії наук товариства / Ю. Філь // Записки Кам'янець-Подільського Наукового при Всеукраїнській академії наук Товариства. – Кам'янець-Подільський, 1927. – Т. 1. – С. 91-100.
17. Мацько В. Літературне Поділля / В. Мацько. – Хмельницький, 1991. – С. 36.
18. Мацько В. Політичні репресії на Хмельниччині: Червона жара / В. Мацько // Хмельниччина: роки становлення та поступу (1937-1997) : матер. Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф. 26 вересня 1997 р. – Хмельницький: Доля, 1997. – С. 263-276.
19. Баженов Л.В. Поділля в працях дослідників і краєзнавців ХІХ – ХХ ст. Історіографія. Біобібліографія. Матеріали / Л. В. Баженов. – Кам'янець-Подільський, 1993. – С. 239.
20. Звідомлення Товариства дослідників української історії, письменства та мови у Ленінграді за перше п'ятиріччя (1922-1926). – К., 1927. – С. 12-15.
21. Хроніка // Україна. – 1926. – Кн. 1. – С. 160-168.
22. Бузейчук В. Одеський слід Костя Копержинського / В. Бузейчук // Сьогодні. – 2008. – 5 апр. / xml:namespace prefix = o ns = “urn:schemas-microsoft-com:office:office”
23. Будний В. Феномен українського формалізму: аспекти і контексти / В. Будний // www.dspace.humanities.org.ua/dspace/bitstream/123456789/68/1/Budnyj_Formalism.pdf
24. Історія Академії наук УРСР. – К. : Наук. думка, 1967. – Кн. І. – С. 401.
25. Історія української літератури. – К. : Наук. думка, 1971. – С. 19.
26. Історія Академії наук України. 1918-1923: док. і матер. – К. : Наук. думка, 1993. – 576 с.
27. Історія Національної Академії наук України. 1929-1933 : док. і матер. – К., 1998. – 544 с.
28. Копержинський Костянтин // Українська літературна енциклопедія. – К., 1990. – Т. 2. – С. 560.
29. Копержинський Кость // Енциклопедія Українознавства-ІІ. – Львів : НТШ, 1994. – Т.3. – С. 1129-1130.
30. Копержинський Кость // Мистецтво України : біогр. довідн. – К., 1997. – С. 317.

31. Копержинський Костянтин Олександрович // Вікіпедія – вільна енциклопедія <http://uk.wikipedia.org/wiki>
32. Особистий архів ученого // Рукописний відділ Російської національної бібліотеки, ф. 1006. – 777 справ.
33. Держархів Хмельницької області, ф.р.260, оп.1, спр.6, арк. 31.
34. Санкт-Петербурзьке відділення Архіву Російської академії наук, ф.242, оп.1, спр.2, арк. 3-4.

Some biographical aspects and the fullest list of published works and manuscripts of a significant Ukrainian historian of literature and theatre, scholar in literature, ethnologist and bibliographer, the chief of the library of the Historic-Philological department and docent of the department of Ukrainian literature of Kamyanets'-Podil'skyi institute of national education, Podillya's dweller Kost' Koperzhyns'kyi (1894-1953) are observed in the article.

Key words: historian of literature and theatre, scholar in literature, bibliography, Kost' Koperzhyns'kyi.

УДК 821.161.2-191(092)

*А.М. Годованець,
м.Кам'янець-Подільський*

МИКИТА ПАВЛОВИЧ ГОДОВАНЕЦЬ: ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ЛЮДИНИ, МИТЦЯ (ЗА СПОГАДАМИ СИНА)

У статті син письменника-байкаря М.П. Годованця Анатолій Микитович розповідає про нелегкий життєвий і творчий шлях батька “крізь терни – до зірок”.

Ключові слова: Микита Павлович Годованець, байка, гуморески, збірка, твори, сюжет.

Кожен народ гордиться своїми синами, які наполегливою працею створюють мистецькі та літературні шедеври. Езоп (бл. 6 ст. до н.е.) – напівлегендарний давньогрецький поет-байкар складав байки-оповідання повчального, моралізаторського характеру. Численні сюжети його байок послужили основою творів багатьох поетів-байкарів. Скористався сюжетами Езопа і мій батько Микита Павлович Годованець, поклавши їх в основу книги “Ріка мудрості”